

Arantxa Uribe

HIK HASIKO KIDEA

Sufrimenduen testigu

Belarritik tira egin digu hezitzaileoi Gasteizko Hezkuntza Sailak, Euskal Curriculumaren bidez, euskara medio, ikasleak doktrinatzan ari garelakoan.

Orain, doktrinamendua saiheste aldera akaso, sufrimenduaren biktimak ikasgeletara ekarriko dituztela adierazi du. Antza, laster, dekretu bidez Hiritartasunerako hezkuntza ikasgaian sufrimenduaren biktimen testigantzak ikastera behartuak egongo dira ikasleak. Gainera, ikasgaia, ebaluagarria izango omen da.

Ez dakigu zein irizpide erabiliz –ez behintzat pedagogikoak, demokratikoak, zuzenbidezkoak–, Hezkuntza Saila zuzentzen dutenek esango digute, hain juxtu, gure herrian zein diren biktima eta zein borrero. Hori, ordea, akats zientifikoa izateaz gain, bidegabekeria historiko galanta izango da.

Lortuko ote da, biktima batzuk agertuz eta beste asko ezkututuz eta ahanzturara kondenatuz, jendarte kohesionatuago baten alde urrats berriak ematea? Eta horretarako ez bada, zertarako eginarazi nahi digute hori dena, benetan?

Beste garai bateko traza du horrek. Orduan, Francok, haiek sortutako altxamenduaren biktimak zein ziren garbi utzi zuen idatzirik historian. Hari, ordea, diktadura faxista deitu zitzaion.

Kontuzko ofizioa da hezitzailearena; aspaldi ikasi genuen ez gu eta ez inor ez garela egia osoaren jabe. Are gutxiago, sufrimenduari, biktimei eta herri honetako historiari dagokionean. Egia txiki askok osatzen dutela egia osoa, alegia.

Geroz eta nabarmenago uzten ari dira hezkuntza agintariak zein ezagutza gutxi duten ikasgeletako bizitzaz. Gerra garaitik desagertuta jarraitzen dutenen, fusilatu zituztenen, kartzelan eta erbestean dauden, torturatuen eta baita ETako ekintzak jasan dituztenen etxeokak ditugu ikasgeletan. Langabetuen seme-alabak, lan istripuak pairatzen dituztenenak, tratu txarrak eta genero indarkeria jasan dituztenenak, baztertuta bizi direnenak. Jendarteak bere arazoen isla du ikasgelan. Eta hori guztia kudeatzen dugu egunero, denok elkarbizitzeko ahalegina eginez. Zertarako? Jendarte kohesioan sakondu behar dugulako.

Ez gaitzela gu izan, hezitzaileok, inori bere sufrimendua edo biktima sentimendua ukatzen diogunak. Aitzitik, horiek ulertu eta gehiago eman ez daitezen bideak jartzen aha-legindu gaitzen.

Inor doktrinatzeko asmorik gabe, ez dirudi hori lortzeko bide eraginkorrena gatazkan parte garen inor baztertzea denik. Elkarrizketa eta denen ikuspuntuak entzuna ikasgeletatik emango ditu emaitzak, berriro. ■

« Geroz eta nabarmenago uzten ari dira hezkuntza agintariak zein ezagutza gutxi duten ikasgeletako bizitzaz »

TXANDAN
Castillo Suarez

Ez dakit noiz ezagutu nuen Max zehazki. Amonaren etxean

nengoen eta gaixo nengoelako oparitu zidaten bere historiaren liburua, gaur egun arte gogoan dudana: *Piztiak bizi diren lekuan*. Maite nuen Max, haren amak munstroa zela esanagatik ere. Maxek jango zuela esan zion behin amari, eta amak orduan afaldu gabe bidali zuen ohera. Bere logelan zigortuta zegoela, gau hartan oihana sortu zen bertan, eta huntzez bete ziren paretak. Bat-batean ozeanoa agertu zen, eta Max piztiak bizi ziren

Piztiak

tokiraino iritsi zen nabigatzen. Urtebete luzea eman zuen itsasotik piztiak bizi diren lekura iristeko

eta beste horrenbeste etxera bueltatzeko.

Ez dakit noiztik daukadan liburu hura, eta ezin dut gogoratu non daukadan gordeta, baina harrezkero ohearen azpian begiratzen dut maiz, eta, piztiak ikusten ez ditudanez, loak hartzen nau berriz ikusteko irrikaz. Maiz esnatzen naiz haiekin egon naizela jakinda, baina pena da inoiz ez ditudala xehetasunak gogoratzen. Ez dakit piztien erregina izatera iritsi ote nintzen ni ere. ■